

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Правове
регулювання економіки України»

Кафедра економічної безпеки та
приватного права

Статус дисципліни
Рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти
Форма здобуття вищої
освіти
Мова викладання
Навчальний рік
Форма підсумкового
контролю

обов'язкова
другий (магістерський)
магістр
заочна

українська
2025/2024
залік

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного
працівника, який веде
дисципліну, науковий
ступінь, вчене звання посада

Надія МОРГУН, професор кафедри економічної
безпеки та приватного права, кандидат
юридичних наук, доцент; майор поліції

<https://orcid.org/0000-0002-2997-9975>

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=-Qq7U0AAAAJ#d=gs_hdr_drw

E-mail: morgun.nadiy@gmail.com

Розклад навчальних занять:

<https://asu.naiau.kiev.ua/time-table/chair>

Консультації: Очні: пн-пт з 14.00-16.00

Онлайн: електронною
поштою, пн.-пт з 8.30 до 16.00

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти основоположних знань щодо загальних закономірностей та особливостей застосування нормативно-правових актів, які регулюють правовідносини в сфері економіки України.

Тривалість: 2 кредити. Загальна кількість годин – 60; аудиторних - 10 годин, самостійної роботи – 50 годин.

Форми та методи навчання: словесні методи навчання (пояснення, розповідь, навчальна дискусія); методи індукції та дедукції; методи аналізу та синтезу; метод порівняння.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється на семінарських та практичному заняттях відповідно до навчальних питань теми з метою виявлення готовності здобувачів вищої освіти до заняття (усне фронтальне та індивідуальне опитування, обговорення питань семінарського заняття, вирішення практичних завдань на практичному занятті, обговорення результатів вирішення практичних завдань). Оцінювання здобувача вищої освіти з дисципліни «Правове регулювання економіки України» здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття (виставлення балів від 2 до 5).

Підсумковий контроль. Розподіл балів, з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти, відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності з навчальної роботи здобувача вищої освіти з дисципліни «Правове регулювання економіки України» визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача (помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1 = 12 (60 : 5)$)), отриманого на семінарських та практичному заняттях та самостійної роботи з опанування навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів з аудиторної роботи здобувачів становить 60 балів, підсумкового контролю – 40 балів.

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю здобувача вищої освіти визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача, отриманого за кожне питання підсумкового тесту, помноженого на коефіцієнт K_2 ($K_2 = 8 (40 : 5)$) з округленням результату до цілого числа.

Пререквізити: концептуальні підходи теорії управління, концептуальні засади формування та реалізації державної політики, публічне адміністрування.

Постреквізити: антикорупційна політика.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
РН02 Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення. РН03 Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції; РН07 Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.	Загальні компетентності ЗК03 здатність розробляти та управляти проектами; ЗК 07 здатність генерувати нові ідеї; ЗК08 формування «soft skills» <i>індивідуальних:</i> власивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі. <i>комунікативних:</i> менеджмент знань та інформації; вміння працювати в команді; <i>управлінських:</i> уміння вирішувати проблемні ситуації. Фахові компетентності ФК06 Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України; ФК08 Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

презентаційні навички;

навички командної роботи;

вміння комунікувати, переконувати та чути точку зору інших;

здатність комплексної оцінки ситуації та наслідків запропонованого рішення;

здатність користуватися сучасними технологіями збору інформації (нові та вдосконалені програми та платформи, нові опції).

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Правове регулювання економіки: зміст та його інструментарій	<i>Лекція</i> Навчальні питання 1. Правове регулювання економічної системи як метод державного управління 2. Суб'єкти правового регулювання економічної системи в Україні 3. Інструментарій правового регулювання економічної системи в Україні: види, особливості застосування <i>Семінарське заняття</i> Питання до заняття 1. Економіка як об'єкт правового регулювання. Достатність меж правового регулювання 2. Специфічні риси державного регулювання економіки в Україні 3. Правове регулювання захисту інтересів суспільства і держави в Україні (соціального захисту) 4. Інструментарій правового регулювання економіки в Україні: якість, результативність застосування та вплив на виникнення кримінальних правопорушень економічного спрямування 5. Актуальні проблеми правового регулювання економіки в Україні	1. Принципові засади з правового регулювання економічної системи України 2. Співвідношення правового регулювання з державним управлінням: основні підходи до вирішення питання в сучасній юридичній доктрині 3. Методи правового регулювання економічної системи: правове регламентування та розпорядчо-юридичні дії 4. Форми, напрями та особливості правового регулювання економічної системи 5. Методи дотримання правових норм: метод переконання, засоби примусу 6. Застосування методології проєктного підходу до підвищення якості законодавства у сфері економіки України 7. Форми та умови взаємодії міжнародного економічного права та системи правового регулювання економічної системи в Україні
Тема 2. Основи правового регулювання господарських відносин в Україні	<i>Лекція</i> Навчальні питання 1. Поняття і ознаки суб'єкта господарювання 2. Господарські відносини: сутність, предмет, особливості, ознаки, види 3. Поняття, види та організаційно-правові форми суб'єктів господарювання 4. Господарське законодавство 5. Актуальні проблеми господарського законодавства	1. Об'єкт та суб'єкти у господарських правовідносинах 2. Видові особливості організаційно-правових форм господарської діяльності 3. Особливості правового статусу фізичної особи – підприємця 4. Підстави та порядок припинення господарської діяльності. Банкрутство

	<i>Практичне заняття</i> Питання до заняття 1. Видові особливості організаційно-правових форм господарської діяльності 2. Підстави та порядок припинення господарської діяльності. Банкрутство 3. Поняття, зміст, ознаки та принципи державного регулювання господарських правовідносин 4. Поняття та підстави господарсько-правової відповідальності 5. Правові засади захисту економічної конкуренції Вирішення практичних завдань та аналіз результатів	5. Правові форми участі держави та органів місцевого самоврядування в регулюванні господарської діяльності 6. Поняття та підстави господарсько-правової відповідальності 7. Утворення і припинення суб'єкта господарювання 8. Поняття та класифікація договорів у сфері господарювання 9. Поняття та підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань 10. Актуальні проблеми господарського законодавства
Тема 3. Основні аспекти фінансового права в Україні	<i>Семінарське заняття</i> Питання до заняття 1. Призначення та функції фінансів. Приватні та публічні фінанси. Фінансові ресурси та їх види. Поняття фінансової системи та її структурні елементи 2. Структура фінансового права 3. Правові засади фінансового контролю в Україні. 4. Поняття, зміст, ознаки та принципи державного регулювання фінансових правовідносин 5. Поняття та підстави відповідальності у фінансовому праві	1. Приватні та публічні фінанси 2. Фінансові правовідносини: суб'єкти, об'єкт, зміст, види, права та обов'язки учасників, виникнення, зміна та припинення 3. Предмет, метод, система, інститути та джерела фінансового права 4. Особливості сучасної фінансової системи України 5. Сутність, завдання, об'єкти, суб'єкти державного фінансового контролю 6. Сутність, завдання, об'єкти, суб'єкти державного фінансового моніторингу 7. Поняття, ознаки, структура, особливості, класифікація, види та реалізація фінансово-правових норм 8. Загально-правовий зміст юридичної відповідальності суб'єктів фінансового права 9. Поняття та склад,

		суб'єкти та об'єкт фінансового правопорушення 10. Відповідальність за фінансові правопорушення
--	--	--

Основні інформаційні джерела

1. Бутирський А. А. Господарське право : навч. посіб. Чернівці : Рута. 2020. 143 с.
2. Господарське право (загальна частина) : підручник / за ред. В.С.Щербини, В.В. Рєзнікової. К. : Ліра-К, 2021. 448 с.
3. Господарське право України : підручник / за заг. ред. А.Л. Терещенка / М.І. Скільська, С.В. Сарана, О. А. Терещенко. К. : ун-т «Україна». 2021. 338 с.
4. Гуцаленко Л. В., Дерій В. А., Коцупатрий М. М. Державний фінансовий контроль : навч. посіб. 2-е вид. К. : ЦУЛ, 2019. 424 с.
5. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посіб. / за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2018. 214 с.
6. Податкова система : навч. посіб. / І.С. Волохова, О.Ю. Дубовик, М.О. Слатвінська та ін.; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : «Діса плюс», 2019. 402 с.
7. Податкове право України : підручник / О.О. Головашевич, А.М. Котенко, Є.М. Смичок та ін.; за ред. М.П. Кучерявенка, Н.А. Маринів. Харків : Право, 2019. 440 с.
8. Радченко О. Право грошового обігу як підгалузь фінансового права. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2020/10/35.pdf>
9. Трегубенко Г. П. Господарське право: навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2018. 107 с.
10. Фінансове право : підручник / О.О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О.А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

пакет програмних продуктів Microsoft Office;
 мультимедійний проектор, комп'ютер /ноутбук/планшет;
 ресурси дисципліни на платформі Moodle (тексти лекцій, плани семінарських та практичних занять, тематичні та підсумкові тести).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання пропусків та незадовільних оцінок відбувається під час чергування викладачів на кафедрі економічної безпеки та приватного права.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, добовий наряд, та інші) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням науково-педагогічним працівником.

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що наукові роботи, доповіді та інші форми роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ, зокрема:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ: рішення Вченої ради НАВС від 24.09.2024, протокол № 21/2-3

2. Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ: Рішення Вченої ради НАВС від 27 березня 2018 р., протокол № 5, введено в дію Наказ НАВС від 30.03.2018 № 422.

3. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (Ухвалене рішенням Вченої ради від 24.04.2018 Затверджено наказом НАВС від 02.05.18 № 642);

4. Порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (затверджений Рішенням Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 12 листопада 2020 року, протокол № 22, уведено в дію наказом НАВС від 08.12.2020 № 1171);

5. Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (рішення вченої ради НАВС від 28.01.2023, протокол № 2, затверджено наказом НАВС від 31.01.2023 № 2).

6. Положення про змішане навчання в НАВС.

7. Положення про дистанційне навчання в НАВС.

8. Інструкція з організації, проведення та підтвердження ліквідації академічних заборгованостей та академічної різниці учасниками освітнього процесу Національної академії внутрішніх справ з використанням елементів дистанційного навчання.

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за ус і види робіт				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
max 60 %				max 40 %	max 100 %
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Самостійна робота	залік	
5	5	5	5	40	100

Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 – незадовільно і потребує перескладання

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище від середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Надія МОРГУН – професор кафедри економічної безпеки та приватного права, кандидат юридичних наук, доцент

Марина ВЕДЕНЯПІНА - доцент кафедри економічної безпеки та приватного права, кандидат юридичних наук;

Олександр СКАПОУЩЕНКО - старший викладач кафедри економічної безпеки та приватного права, кандидат юридичних наук.

Силабус схвалено на засіданні кафедри економічної безпеки та приватного права, протокол від 17.10.2024, № 5.

Завідувач кафедри економічної безпеки та приватного права

 Лариса ГЕРАСИМЕНКО